

KLIMAATVERANDERING EN ZESDE STAATSHERVORMING

Prof. Dr. Luc LAVRYSEN

Rechter in het Grondwettelijk Hof
Hoogleraar Universiteit Gent

KLIMAATVERANDERING

- Toename van concentratie van broeikasgassen in de atmosfeer ten gevolge van menselijke activiteiten (verbranding van o.m. koolstof...)
- Verandering van het gemiddelde weer of klimaat over een lange periode (globale temperatuurstijging...)
- Diverse negatieve consequenties: vanaf 1,5 °C (?) t.o.v. pre-industriële tijden

KLIMAATBELEID

- 2 Hoofdpijlers
  - Mitigatie: beperking van uitstoot
  - Adaptatie: beperking van kwetsbaarheid
- Bevoegdheidsverdeling
  - Gemengde bevoegdheid
  - Hoofdzakelijk federaal/gewestelijk
    - Afhankelijk van bron/maatregel

BETROKKEN BEVOEGDHEDEN

- Gewesten
  - Ruimtelijke ordening
  - Leefmilieu en waterbeleid
  - Landinrichting en natuurbeschoud
  - Huisvesting
  - Landbouw
  - Gewestelijk energiebeleid (distributie, REG, Hernieuwbare...)
  - Gewestelijke fiscaliteit
  - etc...

BETROKKEN BEVOEGDHEDEN

- Federale overheid
  - Federale Fiscaliteit
  - Federaal Energiebeleid (Noordzee, kernenergie, studies over de perspectieven van energiebevoorrading; grote infrastructuur voor de stockage; het vervoer en de productie van energie);
  - Productnormen
  - Verkeersmiddelen
  - Brandstoffen
  - Coördinatie internationaal en Europees beleid, etc....

SAMENWERKINGSAKKOORD

- Basissamenwerkingsakkoord
  - Nationale Klimaatcommissie
  - Nationaal Klimaatplan
  - Lastenverdeling
    - 2004: lastenverdeling 2012
    - 2015 (tijdens COP 21): lastenverdeling 2020
      - België: niet-ETS-sectoren (binnenlands transport, gebouwen, landbouw, afval, ...) - 15% t.o.v. 2005

SAMENWERKINGSAKKOORD

- Uitstootvermindering 2020 (t.o.v. 2005)
  - Vlaams Gewest: -15,7 %
  - Waals Gewest: -14,7 %
  - Brussels Hoofdstedelijk Gewest: -8,8 %
- In 2020 13% bruto finaal energiegebruik afkomstig van hernieuwbare energiebronnen
  - Federale overheid: 0,718 Mtoe
  - Vlaams Gewest: 2,156 Mtoe
  - Waals Gewest: 1,277 Mtoe
  - Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 0,073 Mtoe

SAMENWERKINGSAKKOORD

- Verdeling opbrengsten veiling emissierechten

	voor de eerste schijf van 326 miljoen euro	voor alle overige veilinginkomsten tot 2020
Federale overheid	10 %	9,05 %
Vlaams Gewest	53 %	52,76 %
Waals Gewest	30 %	30,65 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	7 %	7,54 %

- Internationale financiering (jaarlijks)

- Federale overheid: 25 miljoen €
- Vlaams Gewest: 14,5 miljoen €
- Waals Gewest: 8,25 miljoen €
- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 2,25 miljoen €

ZESDE STAATSHERVORMING (1)

- Specifiek substitutiemechanisme (art. 16, § 4, BWHI) – iets meer preventief
  - Wanneer gewest of gemeenschap zijn/haar internationale verplichtingen voortvloeiend uit UNFCC of Protocolen niet nakomt
    - Compliance instantie stelt vast dat België verplichtingen niet nakomt
  - Wanneer gewest of gemeenschap zijn/haar Europese reductieverplichtingen broeikasgassen niet nakomt
    - Commissie brengt gemotiveerd advies uit

ZESDE STAATSHERVORMING (2)

- Financieel responsabiliseringsmechanisme inzake klimaat (art. 65^{quater} BWFGG + Wet van 6 januari 2014)
  - Meerjarig emissiereductietraject voor elk gewest
  - Emissies gebouwen residentiële en tertiaire sector
- Grotere reductie: bonus
- Kleinere reductie: malus

ZESDE STAATSHERVORMING (3)

- Financiering: federale opbrengst veiling emissierechten
- Financiële middelen te gebruiken voor emissiereductie
- Emissiereductietraject (default traject in bijlage BWFGG) kan worden aangepast in functie van wijziging Belgische reductiedoelstellingen in internationaal en Europees verband
- Herzien om de 4 jaar

ZESDE STAATSHERVORMING (4)

Broeikasgasemissiereductiedoelstellingen in de gebouwen van de residentiële en tertiaire sector (in kiloton CO₂) – Bijlage BWFGG (- ± 20 % in 2030 tov 2015)

Jaren	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vlaamse Gewest	14206	14081	13956	13830	13705	13580
Waalse Gewest	7119	7089	7059	7029	6999	6969
Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	2325	2317	2309	2301	2293	2285

ZESDE STAATSHERVORMING (5)

Jaren	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vlaamse Gewest	13339	13098	12858	12617	12376	12136	11895	11655	11414	11173
Waalse Gewest	6845	6722	6598	6475	6351	6228	6104	5981	5857	5734
Brusselse Hoofdstedelijke Gewest	2244	2204	2163	2123	2082	2042	2001	1961	1920	1880

ZESDE STAATSHERVORMING (6)

- Aanpassing traject bij KB in akkoord met de gewesten op basis van een voorstel Nationale Klimaatcommissie (tenzij geen voorstel binnen voorgeschreven termijn)
- Jaarlijkse bepaling hoogte bonus en malus
  - Gerapporteerde inventarissen
  - Gemiddelde prijs door België geveilde emissierechten
  - Bonus max. federaal gedeelte opbrengst veilingen/ malus max 50 % gewestelijk deel opbrengst veilingen

ZESDE STAATSHERVORMING (7)

- Aanpassing van de bij KB vastgestelde trajecten/modaliteiten kan bij gewone wet
- Wetgevingsevaluatie in 2020
- **Quid uitvoering ?**
- **VER Marktprijs $\pm$ 6 EUR**
- **Quid COP 21 ?**

